

ΦΥΣΙΚΗ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΘΕΤΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ 2013
ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

- A1. γ A2. γ A3. δ A4. γ
A5. α. Σωστό β. Λάθος γ. Σωστό δ. Λάθος ε. Σωστό

ΘΕΜΑ Β

B1. Σωστή απάντηση: ii

Αιτιολόγηση

$$Q = C V_c = 20 \cdot 10^{-6} \cdot 20 = 400 \cdot 10^{-6} = 4 \cdot 10^{-4} = 4 \cdot 10^{-4} \text{ C}$$

$$E_{\text{αρχ}} = \frac{1}{2} \frac{Q^2}{C} = \frac{1}{2} \frac{(4 \cdot 10^{-4})^2}{20 \cdot 10^{-6}} = 4 \cdot 10^{-3} \text{ J}$$

$$E_{\text{τελ}} = \frac{1}{2} L I^2 = \frac{1}{2} \frac{1}{9} \cdot 10^{-3} \cdot 6^2 = 2 \cdot 10^{-3} \text{ J}$$

Οπότε η ενέργεια μειώθηκε κατά :

$$\Delta E = E_{\text{αρχ}} - E_{\text{τελ}} = 4 \cdot 10^{-3} \text{ J} - 2 \cdot 10^{-3} \text{ J}$$

B2. Σωστή απάντηση: iii

Αιτιολόγηση

$$f_2 = 3f_1 \Rightarrow \frac{v}{\lambda_2} = 3 \frac{v}{\lambda_1} \Rightarrow \lambda_1 = 3 \lambda_2$$

Οπότε, $d = 2 \lambda_1 = 6 \lambda_2$

Για τα σημεία απόσβεσης:

$$r_1 - r_2 = (2N+1) \frac{\lambda_2}{2} \Rightarrow r_1 - (6 \lambda_2 - r_1) = (2N+1) \frac{\lambda_2}{2} \Rightarrow r_1 - 6 \lambda_2 + r_1 = (2N+1) \frac{\lambda_2}{2} \Rightarrow$$

$$2r_1 = 6 \lambda_2 + (2N+1) \frac{\lambda_2}{2} \Rightarrow r_1 = 3\lambda_2 + \frac{N\lambda_2}{2} + \frac{\lambda_2}{4} \Rightarrow$$

$$\text{Πρέπει: } 0 < r_1 < d \Rightarrow 0 < r_1 < 6 \lambda_2 \Rightarrow 0 < 3\lambda_2 + \frac{N\lambda_2}{2} + \frac{\lambda_2}{4} < d \Rightarrow$$

$$0 < \frac{13}{4} + \frac{N}{2} < 6 \Rightarrow -\frac{13}{4} < \frac{N}{2} < 6 - \frac{13}{4} \Rightarrow -6,5 < N < 5,5$$

$$\text{Άρα, } N = \{-6, -5, -4, -3, -2, -1, 0, 1, 2, 3, 4, 5\}$$

Δηλαδή, 12 υπερβολές απόσβεσης.

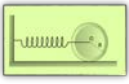
B3.

Σωστή απάντηση: ii

Αιτιολόγηση

Από διατήρηση της στροφορμής:

$$L_{\alpha\rho\chi} = L_{\tau\epsilon\lambda} \Rightarrow I_1 \omega_1 = (I_1 + \frac{I_1}{4}) \omega_2 \Rightarrow \omega_1 = \frac{5}{4} \omega_2 \Rightarrow \omega_2 = \frac{4}{5} \omega_1$$

$$L_1 = \omega_1 I_1$$

$$L_2 = I_1 \omega_2 = I_1 \frac{4}{5} \omega_1 \Rightarrow$$

$$\text{Οπότε, } |\Delta L| = |I_1 \omega_2 - I_1 \omega_1| = |I_1 \frac{4}{5} \omega_1 - I_1 \omega_1| = \frac{1}{5} \omega_1$$

ΘΕΜΑ Γ

Γ1.

$$v_1' = \frac{m_1 - m_2}{m_1 + m_2} v_1 \Rightarrow -\sqrt{10} = -\frac{m_1}{3m_1} v_1 \Rightarrow v_1 = 3\sqrt{10} \text{ m/s}$$

Από θεώρημα Έργου-Ενέργειας:

$$\Delta K = \Sigma W \rightarrow \frac{1}{2} m_1 v_1'^2 - \frac{1}{2} m_1 v_0^2 = -\mu m_1 g d \Rightarrow$$

$$v_0 = \sqrt{v_1'^2 - 2\mu g d} \Rightarrow v_0 = \sqrt{90 + 10} \Rightarrow \boxed{v_0 = 10 \text{ m/s}}$$

Γ2.

- $K_1 = \frac{1}{2} m_1 v_1^2 = \frac{1}{2} m_1 90 = 45 m_1$

- $K_2 = 0$

- $K_1' = \frac{1}{2} m_1 v_1'^2 = \frac{1}{2} m_1 10$

- $v_2' = \frac{2m_1}{3m_1} v_1 = 2\sqrt{10} \text{ m/s, επομένως}$

$$K_2' = \frac{1}{2} 2 m_1 (v_2')^2 = \frac{1}{2} 2 m_1 \cdot 40 = \frac{1}{2} m_1 80 = 40 m_1$$

Ισχύει:

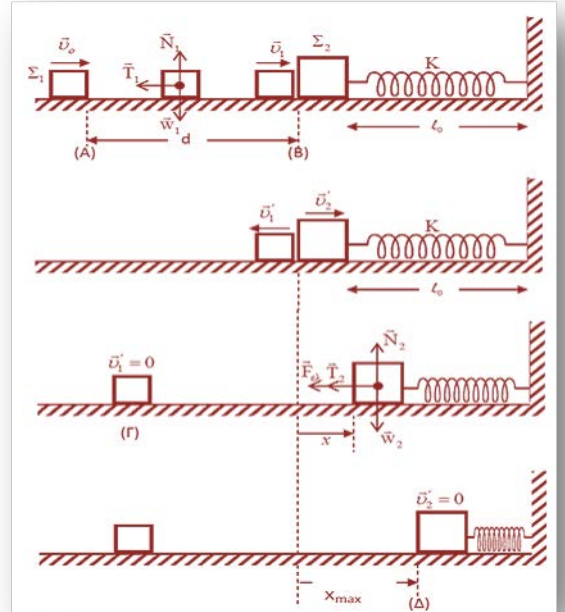
$$\frac{K_2'}{K_1} (100\%) = \frac{40m_1}{45m_1} (100\%) = \frac{8}{9} (100\%) \Rightarrow \boxed{\frac{K_2'}{K_1} (100\%) = 88,9\%}$$

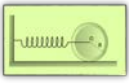
Γ3.

$$v_1 = v_0 - \mu g t_1 \Rightarrow t_1 = \frac{v_0 - v_1}{\mu \cdot g} = \frac{10 - 3\sqrt{10}}{5} = \frac{0,4}{5} = 0,08 \text{ s}$$

$$v = v_1' = -\mu g t_2 \Rightarrow t_2 = \frac{v_1'}{\mu \cdot g} = \frac{\sqrt{10}}{5} = \frac{3,2}{5} = 0,64 \text{ s}$$

$$t_{\text{ολ}} = t_1 + t_2 = 0,08 + 0,64 \Rightarrow \boxed{t_{\text{ολ}} = 0,72 \text{ s}}$$

Γ4.

Από το θεώρημα Έργου-Ενέργειας για το σώμα Σ₂:

$$\Delta K = \Sigma W \Rightarrow K_{\text{τελ}} - K_{\text{αρχ}} = W_T + W_{\text{Fελ}} \Rightarrow$$

$$\frac{1}{2} m_2 v_2^2 = -\mu \cdot m_2 \cdot g \cdot x - \frac{1}{2} k \cdot x^2 \Rightarrow 105x^2 + 10x - 40 = 0 \text{ Επομένως, } \boxed{x = \frac{4}{7} \text{ m}}$$

ΘΕΜΑ Δ

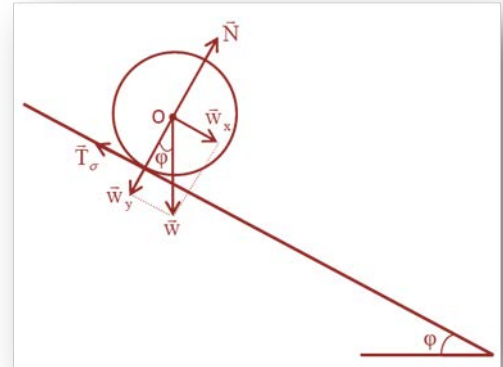
Δ1.

Θ.Ν.Μ.Κ. : $\Sigma F_x = M \alpha_{\text{cm}} \Rightarrow M g \eta \mu \varphi - T_{\sigma} = M \alpha_{\text{cm}} \quad (1)$

Θ.Ν.Σ.Κ. : $\Sigma \tau = I \alpha_{\gamma \omega \nu} \Rightarrow T_{\sigma} R = \frac{1}{2} M R^2 \alpha_{\gamma \omega \nu}$
 $\Rightarrow T_{\sigma} = \frac{1}{2} M \alpha_{\text{cm}} \quad (2)$

Από (1)+(2) $\Rightarrow M g \eta \mu \varphi = \frac{3}{2} M \alpha_{\text{cm}}$

$$\Rightarrow \boxed{\alpha_{\text{cm}} = \frac{2}{3} g \eta \mu \varphi}$$

Δ2.

Για τη μάζα Μ' του αφαιρεθέντος κυλίνδρου:

$$M' = \rho V' = \rho \pi r^2 h$$

Για τη συνολική μάζα:

$$M = \rho V = \rho \pi R^2 h$$

Συνεπώς, $\frac{M'}{M} = \frac{r^2}{R^2} \Rightarrow M' = \frac{M r^2}{R^2} \quad (1)$

Από την προσθετική ιδιότητα των ροπών αδράνειας έχουμε:

$$I_{\text{κοιλ}} = I - I' = \frac{1}{2} M R^2 - \frac{1}{2} M' r^2 \text{ και λόγω της (1),}$$

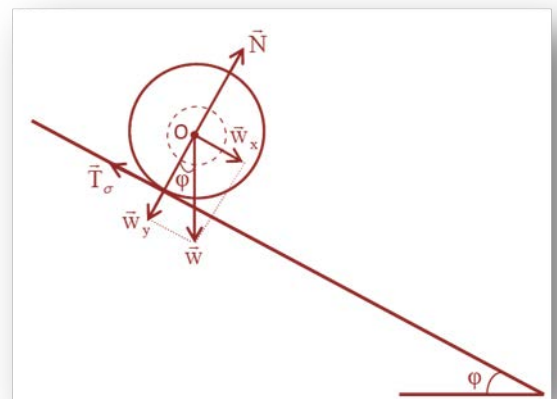
$$I_{\text{κοιλ}} = \frac{1}{2} M R^2 - \frac{1}{2} \frac{M r^2}{R^2} r^2 \Rightarrow I_{\text{κοιλ}} = \frac{1}{2} M R^2 \left(1 - \frac{r^4}{R^4}\right)$$

Δ3.

Ο κοίλος κύλινδρος κυλίεται χωρίς ολίσθηση

Θ.Ν.Μ.Κ. : $\Sigma F_x = (M - M') \alpha'_{\text{cm}} \Rightarrow$
 $(M - M') g \eta \mu \varphi - T_{\sigma}' = (M - M') \alpha'_{\text{cm}} \quad (1)$

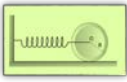
Θ.Ν.Σ.Κ. : $\Sigma \tau = I_{\text{κοιλ}} \alpha'_{\gamma \omega \nu} \Rightarrow$
 $T_{\sigma}' R = \frac{1}{2} M R^2 \left(1 - \frac{r^4}{R^4}\right) \alpha_{\gamma \omega \nu} \Rightarrow$
 $T_{\sigma}' = \frac{1}{2} M \left(1 - \frac{r^4}{R^4}\right) \alpha'_{\text{cm}} \quad (2)$

Ο επανατοποθετηθείς κύλινδρος εκτελεί μόνο μεταφορική κίνηση:

Θ.Ν.Μ.Κ. : $\Sigma F_x = M' \alpha'_{\text{cm}} \Rightarrow M' g \eta \mu \varphi = M' \alpha'_{\text{cm}} \quad (3)$

$$\text{Από (1) + (2) + (3)} \Rightarrow M g \eta \mu \varphi = M \alpha'_{\text{cm}} + \frac{1}{2} M \alpha'_{\text{cm}} \left(1 - \frac{r^4}{R^4}\right)$$

$$\Rightarrow \alpha'_{\text{cm}} = \frac{g \eta \mu \varphi}{1 + \frac{1}{2} - \frac{r^4}{2R^4}}$$

$$\Rightarrow \alpha'_{\text{cm}} = \frac{2g \eta \mu \varphi}{3R^4 - r^4} R^4$$

Δ4.

$$K_{\text{μεταφ}} = \frac{1}{2} M v_{\text{cm}}^2$$

$$\begin{aligned} K_{\text{στροφ}} &= \frac{1}{2} I_{\text{κοιλ}} \omega^2 = \frac{1}{2} \frac{1}{2} M R^2 \left(1 - \frac{r^4}{R^4}\right) \omega^2 \\ &= \frac{1}{2} \frac{1}{2} M v_{\text{cm}}^2 \left(1 - \frac{(R/2)^4}{R^4}\right) \\ &= \frac{1}{2} \frac{1}{2} M v_{\text{cm}}^2 \left(1 - \frac{1}{16}\right) = \frac{15}{64} M v_{\text{cm}}^2 \end{aligned}$$

$$\frac{K_{\text{μεταφ}}}{K_{\text{στροφ}}} = \frac{\frac{1}{2} M v_{\text{cm}}^2}{\frac{15}{64} M v_{\text{cm}}^2} \Rightarrow \frac{K_{\text{μεταφ}}}{K_{\text{στροφ}}} = \frac{32}{15}$$

